

Uzņēmēji pašvaldības Latvijas attīstība

Andris Jaunsleinis

LPS 23.kongresa ziņojums

No kongresa līdz kongresam

- Iepriekšējās rezolūcijas – bija vērstas uz attīstību
- Referendums par Saeimas atlaišanu radīja priekšvēlēšanu situāciju, kuras rezultātā attīstība apstājās
- Kritiska situācija ar ceļiem un sabiedrisko autotransportu turpinās
- Ir 1700 pašvaldību deputātu atbalsts attīstības vadības principu maiņai
- Turpinās diskusija par mūsu principa iekļaušanu NAP

Situācijas vērtējums

Problēmas:

- Fiskālās disciplīnas priekšlikumi
- Sociālo un demogrāfisko problēmu samilzums

Attieksme:

- Attīstībai prioritāte pret taupīšanu
- Risināt algu un imigrācijas problēmas

Jāatjauno krīzes gaitā ierobežotās tiesības

- Pirmskrīzes proporciju starp pašvaldību izdevumiem un valsts izdevumiem
- Aizņemties finanšu līdzekļus attīstībai
- Atjaunot tiesības pašiem lemt par atalgojumu

Kā panākt iespēju attīstīties

Iespēju – katrai pašvaldībai

- Ja nav valsts investīciju iespējas, tad galvenais uzsvars jāliek uz privātā kapitāla piesaistīšanu
- Jāatsakās no stereotipiem un jārada vietējiem uzņēmējiem maksimāli pievilcīgu vidi

Priekšlikums:

- Kur nepieciešams – pašvaldībām iesaistīties uzņēmējdarbībā:
 - dibinot jaunus uzņēmumus ar pašvaldību kapitālu
 - attīstot kooperāciju

Priekšlikumi:

- Veicināt atgriešanos darba tirgū:
 - paaugstinot minimālo darba algu,
 - diferencējot pabalstus atkarībā no līdzdalības apjoma
 - ieviešot darbu pašvaldības iedzīvotāju interesēs kā nosacījumu pabalstu saņemšanai,
 - ar valsts un pašvaldību atbalstu izveidojot darbavietas,
 - izmantojot darbavietas ar sociālu raksturu privātajos uzņēmumos

Kā stabilizēt un uzlabot demogrāfiju ?

- ekonomiskā krīze un reformas paātrina emigrāciju,
- vidusskolas absolventu aptaujas rāda, ka vairums nesaista dzīves perspektīvu ar palikšanu Latvijā,
- investoru piesaistīšana pašvaldībās kļūst arvien grūtāka piemērotu cilvēkresursu trūkuma dēļ

Priekšlikumi:

- Nebremzēt atalgojuma pieaugumu, orientēt uzņēmējus uz produktīvu darbu
- Savlaicīgi atklāt sabiedrībā diskusiju par imigrācijas politiku, piesaistīt kvalificētu darbaspēku
- Prioritāri atbalstīt ģimenes ar bērniem

Pašvaldību ieņēmumu principi:

Saglabāt iedzīvotāju ienākuma nodokli kā galveno pašvaldību ienākuma avotu, kas pierādījis savu stabilitāti gan izaugsmes, gan krīzes periodos,

Ja tiktu samazināta iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme vai palielināta atalgojuma ar nodokli neapliekamā daļa, tad attiecīgi palielināt atskaitījuma likmi no šī nodokļa pašvaldībām

Attieksme pret citiem nodokļiem:

- Lai palielinātu pašvaldību ieinteresētību ekonomiskajās aktivitātēs savā teritorijā no šīm aktivitātēm atkarīgie nodokļi (uzņēmumu ienākumu nodoklis, PVN) izmantojami kā papildus ienākumu avoti, nesamazinot pašvaldībām pienākošos iedzīvotāju ienākumu nodokļa daļu.

Ierobežojumu atcelšana

- Lai aktivizētu saimniecisko rosību pašvaldību teritorijās jāatceļ ierobežojumi rīkoties ar pašvaldības īpašumu un pašvaldībai veikt uzņēmējdarbību jomās, kurās darbojas privātā sektora uzņēmumi.

Darbaspēka nodokļa problēma

Jēga – atgriezt uzņēmējus legālajā ekonomikā

Tas panākams:

- Būtiski samazinot ienākumu nodokļa un sociālā nodokļa summu
- Skaidri paužot apņēmību sodīt nemaksātājus

Izglītības problēmas:

- principa „nauda seko skolēnam” pielietošana nav veicinājusi ne pieejamību, ne attīstību, jo vispārējās izglītības izmaksas uz vienu skolēnu atkarībā no skolēna īpatnībām un vietējiem apstākļiem ir būtiski atšķirīgas,
- profesionālās izglītības sistēmā līdz šim veiktie pārkārtojumi nenodrošina darba tirgum nepieciešamos cilvēkresursus,
- problēmas savstarpējos norēķinos

Priekšlikumi:

Panākt tādu pedagogu motivācijas sistēmu, kas nodrošina piemaksas:

- par mācību kvalitāti,
- par skolotāja kvalifikāciju,
- par darbu no attālinātās teritorijās,
- par vairāku mācību priekšmetu mācīšanu.

Priekšlikumi:

- **Profesionālās izglītības reformu veikt atbilstoši darba tirgus prasībām:**
 - nodrošināt, ka kompetenču centri gatavo speciālistus atbilstoši pašvaldību attīstības programmām un uzņēmēju pieprasījumam,
 - nodrošināt vidējās vispārējās izglītības iestādēm iespēju realizēt profesionālās izglītības programmas, ja pašvaldības nolēmušas savās vidusskolās īstenot profesionālās programmas.

Priekšlikumi:

- Decentralizēti risināt pirmskolas izglītības problēmas, lai nepieļautu esošās pirmskolas izglītības iestāžu sistēmas sagraušanu, radot nepamatotas priekšrocības privātajiem bērnu dārziem,
- Atjaunot atalgojuma nodrošinājumu pirmskolas izglītības iestāžu pedagogiem.

LPS attīstība

- Saglabāt viedokļu dažādību
- Spēt līdzsvarot atšķirīgas intereses un vienoties par galveno
- Censties maksimāli ievērot katra LPS biedra viedokli, atklājot nepilnības padarīt organizāciju vēl spēcīgāku

Reformas nav pašmērķis

- Jaunajām teritoriālajām struktūrām jāļauj pastrādāt un sevi apliecināt
- Centralizēti neuzsākt nekādas jaunas administratīvās reformas